

preocupen algunes de les actituds de la Xina, com, per exemple, la negativa a devaluar la seva moneda, el iuan. En aquest sentit, les empreses nord-americanes fa temps que es queixen que la Xina manté la moneda pròpia infravalorada intencionadament, per tal d'afavorir les seves exportacions arreu del món. A principi de febrer, Obama va anunciar que exerciria més control del tipus de canvi de les monedes estrangeres als Estats Units. Gairebé immediatament, el portaveu del ministre d'Afers Estrangers xinès, Ma Zhaoxu, va respondre que el valor del iuan no era la causa del dèficit de la balança comercial dels Estats Units respecte a la Xina, i recordà que la cooperació comercial entre ambdós països era beneficiosa per a totes dues parts: "Esperem que els americans afrontin aquests problemes de manera objectiva i raonable i que continuïn negociant de forma equitativa. Les acusacions i les pressions no ajuden a solucionar els problemes", va declarar el portaveu xinès.

Mentrestant, l'episodi següent de la confrontació de *Chimerica* el desfermarà l'afer del programa nuclear iranià. La Xina, que compra a l'Iran una gran part del petroli que consumeix, no vol donar suport, com fan els altres membres del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, a un enduriment de les sancions contra aquest país.

De tota manera, alguns experts assenyalen que la tensió entre nord-americans i xinesos és habitual durant el primer any de mandat d'un nou president dels Estats Units; és a dir, una mena de test per a sondar la correlació de forces. El problema arribarà, tal com pronosticava *The Economist*, quan el president Hu Jintao deixi la secretaria general del Partit Comunista Xinès, cosa que passarà el 2012, i la presidència, l'any següent. L'experiència ha demostrat que, en aquests casos, els processos de successió a la Xina són molt imprevisibles, sobretot pel que fa al comportament dels seus líders. Si la Xina mesura malament la seva fortalesa i subestima la dels Estats Units aquesta incertesa podria esdevenir especialment perillosa, advertia el setmanari britànic.

Xevi Camprubi

"Els dirigents xinesos es consideren un gran país"

Pablo Wang és un periodista xinès expert en medi. Poc després de la cimera de Copenhaguen va parlar amb EL TEMPS sobre aquesta qüestió i també sobre algunes de les claus de l'èxit econòmic de la Xina.

La taula rodona titulada "Després de Copenhaguen, i ara què? Conclusions de la cimera de Copenhaguen des de l'òptica dels periodistes", organitzada a Barcelona a final de gener pel Patronat Catalunya Món, l'Obra Social de Caixa Catalunya i l'Associació de Periodistes Europeus de Catalunya, va comptar amb la presència d'alguns dels millors experts en la informació relacionada amb el canvi climàtic. Un dels participants fou el xinès d'ascendència hispana Pablo Wang (Taiwan, 1975), corresponsal a Hong Kong de la revista *El Siglo de Europa*.

—Senyor Wang, quina és la principal conclusió que heu extret de la cimera sobre el canvi climàtic, que es va dur a terme a Copenhaguen el mes de desembre passat?

—La meua opinió és que hi ha una gran divergència entre els països desenvolupats i els que són en via de desenvolupament, com la Xina. El problema a la Xina és que els seus dirigents consideren que són un factor internacional important; és a dir, es creuen que són un gran país, cosa que és diferent de ser una gran superpotència. Per a ells, això implica que no s'haurien d'imposar límits a les emissions de gasos a la Xina, però sí a les grans potències. El govern xinès sosté que més del 80% dels gasos que s'emeten provenen dels països desenvolupats i que, per tant, no es pot privar del dret de desenvolupar-se a països com la Xina o el Brasil. També vaig notar divergències pel que fa al control de les mesures de verificació de les emissions. A les Nacions Unides

els preocupa que la Xina no pugui fer aquesta verificació, però el govern xinès no accepta el finançament estranger per a portar a terme el control. Addueixen que no resten subjectes al marc de l'ONU i que no hi estan obligats perquè el control és voluntari.

—Tenint en compte la dificultat que hi hagué a Copenhaguen per a signar un acord vinculant, quin creieu que hauria de ser el pas següent?

—El més important seria que els acords fossin vinculants, però cal tenir en compte els interessos dels països en via de desenvolupament. A aquests els manca capacitat financera i econòmica per a complir els acords sense que això perjudiqui la seva economia.

—De fet, enguany ja hi ha programada una altra cimera a Cancun. Aquestes cimeres, tenint en compte els diners que costen, serveixen realment de res?

—Hi ha moltes opinions que diuen que, en lloc d'organitzar aquestes grans cimeres, seria millor d'arribar a acords vinculants entre grups de països més reduïts. Però hi ha qui diu que gràcies al gran impacte que ha significat Copenhaguen, la premsa internacional no prestarà tanta atenció a la cimera de Mèxic i hi haurà menys tensió. Potser d'aquesta manera serà més fàcil que els líders arribin a acords.

—El govern de la Xina va qualificar l'acord de Copenhaguen de positiu. Com ho valoreu?

—La premsa xinesa que va seguir la cimera de Copenhaguen es va sentir marginada pel seu govern. Van haver de basar-se en la font oficial de notíci-

DANI CODINA

El periodista Pablo Wang, fotografiat durant la seva estada a Barcelona.

es, que és del govern, que va dificultar la feina als mitjans que volien aprofundir el tema. El govern ha mirat de donar la imatge que el primer ministre Wen Jiabao va arribar a Copenhaguen i va salvar la cimera. La premsa ressaltava que havia dormit poc i havia treballat molt i que, quan tots els líders mundials es barallaven, va arribar ell i es va aconseguir l'acord. Així és com ho plasmava la premsa xinesa. El govern no volia gaire debat, sinó que es difongués la línia oficial.

—El govern xinès ha anunciat que durant el 2009 el creixement va ser del 8,7%. Això seria possible si la Xina apliqués mesures de reducció d'emissions?

—Es diu que la Xina ja ha emprès el camí cap a una forma de desenvolupament sostenible, perquè utilitza molta energia solar i eòlica. De fet, hi ha qui opina que l'aplicació d'energies netes podrà contribuir encara més al creixement del PIB de la Xina, perquè això serveix per a crear ocupació i atreu les inversions, sobretot pel que fa a la instal·lació de plaques solars als grans

edificis i a la construcció de parcs eòlics. Tot això crearia més oportunitats de negoci. El consum energètic és un factor important, perquè, necessàriament, si hi ha desenvolupament hi ha més consum d'energia. Per això a la Xina les empreses que compleixen els requisits d'estalvi energètic gaudeixen d'unes taxes impositives més favorables que no les que no ho fan. L'aplicació de mesures d'estalvi genera més PIB.

—Aquesta és, a parer vostre, la clau de l'èxit econòmic xinès?

—En el passat l'economia xinesa es va basar en l'exportació. Però l'any 2009 sembla que això va canviar en favor del consum intern. La Xina encara està en una fase primerenca de desenvolupament i, per tant, el PIB encara pot continuar creixent gràcies al consum intern i la inversió en infraestructures i serveis.

—Quin cost social té aquest model?

—La força laboral de la Xina prové de treballadors que abandonen el medi rural i troben feina a les ciutats, al sector de serveis. Tenen ingressos relativament

baixos en relació amb els oficis liberals o als executius. L'any passat hi hagué una caiguda de la demanda laboral i molta gent va haver de tornar al camp. Aquesta gent, mentre viuen a la ciutat, envien diners al camp, però quan hi han de tornar creen un problema. Si no es fan obres d'infraestructures que cobreixin la demanda de feina d'aquests treballadors el país tindrà un greu problema. Cal tenir en compte que a la Xina la gran majoria de la població és agricultora i no és fàcil de deixar de ser-ho, sortir d'aquest estrat.

—A la Xina, en general, la gent prefereix una millora de l'economia que no de les garanties democràtiques i llibertats?

—Depèn. A les classes mitjanes urbanes, que s'han beneficiat de les reformes dels anys 80, per descomptat que els va bé de gaudir de més beneficis econòmics. Aquests no desitgen que hi hagi agitació social. En general, molts d'aquests són empresaris o tenen relació amb la classe dirigent o amb funcionaris del Partit Comunista. En canvi, la gran majoria de camperols no han gaudit dels

beneficis de les reformes. Ara, en lloc de treballar la terra, treballen a la ciutat.

—**Aquests són el grup que nodreix les files de la dissidència?**

—Actualment, els més disconformes són un col·lectiu d'internautes, que estan molt informats i que critiquen obertament el govern. Aquesta gent està molt connectada amb la realitat quotidiana i influeixen en la resta d'internautes.

—**La relació entre la Xina i els Estats Units no viu el millor moment. Un dels motius de fricció ha estat l'amenaça de Google d'anar-se'n de la Xina. El govern xinès hi té cap responsabilitat, en els atacs cibernètics?**

—Els internautes xinesos asseguren que el control d'internet és cada vegada més greu. A la Xina no es pot utilitzar ni el Facebook ni el Twitter. El govern no vol que la gent tingui l'oportunitat de discutir sobre temes que no formin part de les seves prioritats. El govern pot pressionar perquè s'esborrin continguts polèmics de la xarxa. No és cap censura directa, però sí que hi ha pressions econòmiques; és a dir, tot atorgant o negant oportunitats econòmiques. No coneix ningú que hagi sofert atacs al correu electrònic, però aquestes coses passen. Molta gent ha de donar explicacions a la policia o als serveis de seguretat per haver publicat alguna cosa en un blog. Ara bé, aquests organismes que interroguen actuen descoordinadament, cosa que fa que la gent es demani si actuen en nom de grups d'interès diferents. Dins el Partit Comunista hi ha interessos separats que actuen cada un per la seva banda. Per això en algunes zones de la Xina es pot publicar una cosa i en algunes altres no.

—**Però els periodistes teniu molta dificultat per a treballar a la Xina?**

—Els corresponents a la Xina han d'estar registrats al Ministeri d'Afers Estrangers. La seva feina és monitoritzada pel govern. Això no vol dir que no ens deixin treballar, però si algú publica una cosa que és fora de la línia oficial, conviden el periodista a *prendre te*. Quan algú el conviden a prendre te l'intenten convèncer, per exemple, de no anar a llocs problemàtics, com al Tibet o a Urumchi [capital de Xinjiang].

—**Google s'ha atrevit a plantar cara a la Xina per una qüestió relacionada amb els drets de les persones. És possible que en un futur vegem**

DANI CODINA

més empreses o governs fer una cosa semblant?

—La resposta del govern xinès davant l'amenaça de Google va ser que cap país no pot ignorar un mercat en desenvolupament com la Xina i que, per tant, si aquesta empresa se n'anava hi sortiria perdent. El dia que Google va fer l'anunci es van deixar de censurar les recerques i per primer cop es podia trobar de tot a través del cercador. Però poc després la censura va tornar. No estic segur que això sigui l'inici d'un canvi, però sí que ha deixat un precedent interessant i digne de ser estudiat. Un altre

precedent fou l'entrevista que van tenir un grup d'internautes xinesos amb funcionaris de l'ambaixada dels Estats Units a Pequín poc abans del viatge d'Obama a la Xina. Es nota que els Estats Units, tant abans del cas Google com després, tenen posada la vista en gent de la Xina que té alguna influència. Això també es va notar quan, durant l'estada d'Obama a Pequín, l'única entrevista que va concedir va ser amb un diari no oficial, el *Southern Daily*, que sovint trepitja la línia que marca el partit.

Xevi Camprubí